

Valstybinių miškų urėdija kviečia privačių miškų savininkus įsigyti kokybiškų sodmenų, skirtų miško atkūrimui ar įveisimui. VMU medelynuose juridiniams ir fiziniams asmenims parduodami sodmenys, išauginti iš sėklų, surinktų sėklinėse plantacijose. Visus, pageidaujančius įsigyti pušies, eglės, ąžuolo, beržo, juodalksnio, liepos, maumedžio ir kitų rūšių medžių ar krūmų sodinukų, kviečiame kreiptis į artimiausio regioninio padalinio medelyną bei rekomenduojame sudaryti ilgalaikes miško sodmenų pirkimo-pardavimo sutartis. Ilgalaikės sutartys padeda garantuoti, kad medelynas išaugins reikiamą sodmenų kiekį reikiamu laiku.

„Vertiname miškų savininkų poreikius, analizuojame kelių metų pardavimų apimtis ir planuojame darbą medelynuose taip, kad aprūpintume visus savininkus reikalingais sodmenimis. Didžioji dalis miško sodmenų, skirtų sodinti šį pavasarį, jau yra parduota pagal išankstines sutartis, todėl kviečiame teikti poreikius dar šių metų rudens sezonui, kuomet naujomis technologijomis kai kuriuos sodmenis galime išauginti per keletą mėnesių. Daug diskutuojame su savo klientais, raginame planuoti sodmenų poreikius keletui metų ir iš anksto sudaryti sutartis su mūsų medelynais, taip skatinant atsakingą bendradarbiavimą“, – sako Valstybinių miškų urėdijos generalinis direktorius Valdas Kaubė.

Kad miško sodinimo darbai vyktų sklandžiai ir kasmet būtų išauginamas reikiamas kiekis kokybiškų miško sodmenų, ruošiamasi jau prieš keletą metų: eglių sėklos kaupiamos 7 metams, pušų – 3 metams, o lapuočių sėklos 2-3 metams. Kadangi medelynuose kasmet užauginama apie 10-15 proc. daugiau sodmenų nei yra poreikis, medelynai sėkmingai susitvarko su paklausa.

VMU puoselėja miško sėklinės bazės objektus ir prižiūri 182 sėklinės miško medžių plantacijas, užimančias apie 895 ha. Iš atrinktų ir genetiškai patikimų sėklų, kurios aižomos didžiausioje ir moderniausioje, vienintelėje Lietuvoje Dubravos kankorėžių aižykloje, VMU medelynai kasmet užaugina ir realizuoja apie 50 mln. kokybiškų medelių.

Kaip sodinti bei prižiūrėti sodmenis?

Parduodami sodmenys – atrenkami ir išrūšiuojami, patrumpinamos ir specialiuose mišiniuose, apsaugančiuose nuo išdžiūvimo, mirkomos jų šaknys. Šaknys turi sudaryti ne mažiau kaip trečdalį antžeminės medelio masės.

Norint apsaugoti augalo šaknis nuo išdžiūvimo, įsigytus sodmenis reikėtų vežti sudėtus į maišus ar pakuotes – esant poreikiui, sodmenis į specialius maišus įdės VMU darbuotojai

arba, pirkėjui pageidaujant, sodmenis paruos su tara. Sodmenis, kurie būna supakuoti specialiuose maišuose, pasodinti galima per kelias dienas, nebūtinai iškart įsigijus ir parsivežus namo.

Parsivežus pakuotes su sodmenimis jas reikėtų papildomai pridengti nuo tiesioginių saulės spindulių, palikti pavėsyje. Sodinimo duobutė turi būti ne mažesnio gylio nei sodinamo medelio šaknų ilgis, kad šaknys sodinant neužsilenktų. Medelius reikia sodinti ne giliau kaip iki šaknies kaklelio, aplink pasodintą medelį žemę reikia gerai suspausti, kad prie šaknų neliktų oro tarpų, kadangi esantys oro tarpai džiovina šaknis ir augalas daug sunkiau prigijja.

Kirtavietėse ir želdintinose miško aikštėse miškas turi būti atkurtas ne vėliau kaip per trejus metus. Miškas laikomas atkurtu tada, kai želdinių ir žėlinių kokybė atitinka Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos tvirtinamų Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų reikalavimus.

Šiuo metu Lietuvoje jau veikia du modernūs Valstybinių miškų urėdijos medelynai, kuriuose sumontuota automatizuota konteinerių įranga, kai sėklos sėjamos ne į atvirą gruntą, o į specialius tam pritaikytus konteinerius. Šis technologinis sprendimas leidžia išauginti 3 sodmenų rotacijas per vieną sezoną. Taip pat sodmenys konteinerizuota šaknų sistema pasižymi geresniu medelių prigijimu – pasodintų miško sodmenų prigijimo procentas siekia 95-98 %.

VMU regioninių padalinių medelynų kontaktus, sodmenų kainas bei papildomą informaciją galite rasti: <https://vmu.lt/veikla/miskininkyste/misko-sodmenu-isauginimas/>.

